

Raadsinformatiebrief

<i>Aan</i>	Raad
<i>Portefeuillehouder</i>	Marijo Immink, Tess van de Wiel
<i>Onderwerp</i>	Raadsinformatiebrief Reactie Rekenkamercommissie Inkoop Jeugdhulp
<i>Datum</i>	01-04-2021

Kennisnemen van

de reactie van het college van B&W van de gemeente Goirle op zowel de toelichting van de Participatieraad Goirle als de reactie op het advies van de Rekenkamercommissie met betrekking tot de regionale inkoopstrategie jeugdhulp regio Hart van Brabant, zoals de heer Verbon heeft toegelicht in de raadsvergadering van de gemeente Goirle op 23 maart 2021.

Inleiding

Op 23 maart 2021 heeft u beeldvormend vergaderd over uitgangspunten en houtskoolschetsen van de regionale inkoop sociaal domein in de regio Hart van Brabant. U heeft daarbij een presentatie gehoord en de gelegenheid gehad om vragen te stellen aan de wethouder en een brede ambtelijke delegatie. Daarnaast heeft de Participatieraad Goirle haar advies wat zij binnen Rosa heeft uitgebracht op de inkoop jeugdhulp toegelicht. Ook heeft de heer Verbon als lid van de Rekenkamercommissie Dongen, Goirle en Loon op Zand de notitie toe gelicht die zij heeft opgesteld ten aanzien van het onderdeel jeugdhulp ten behoeve van de raadsvergadering van 23 maart 2021. In deze raadsinformatiebrief gaat het college van B&W van de gemeente Goirle nader in op de toelichting van de participatieraad Goirle en de inhoud van de genoemde notitie van de Rekenkamercommissie.

Informatie

Participatieraad Goirle en cliëntenbetrokkenheid

Wij geven graag aan dat wij dankbaar zijn voor de inbreng van de Participatieraad Goirle. Wij lezen uit haar advies een positieve kijk op de te varen koers met betrekking tot de nieuwe inkoopstrategie. Daarnaast schetst zij tevens een aantal relevante aandachtspunten die zij lokaal, maar ook in het Rosa-verband verder wil volgen. Wij hebben in de gemeente Goirle en in de regio Hart van Brabant afgesproken om gedurende het inkoopproces met de sociale raden en collectieve cliëntenplatformen (individuele cliëntenraden zijn een verantwoordelijkheid van zorgaanbieders) in gesprek te blijven. Verder willen wij ervaringsdeskundigheid bij het verdere inkoopproces een positie geven in de selectie en contractering van aanbieders en willen wij het cliëntenperspectief een belangrijke positie geven in het verdere inkoopproces.

Advies Rekenkamercommissie

Het advies van de Rekenkamercommissie hebben wij met veel belangstelling gelezen. Wij zien hierin veel gezamenlijke aanknopingspunten. De belangrijkste aandachtspunten die de Rekenkamercommissie noemt, en die ook door de heer Verbon mondeling in de raadsvergadering van dinsdag 23 maart zijn toegelicht, betreffen de volgende onderwerpen:

1. Belang van selectie en contractering
2. Normaliseren
3. Inkoopproces en afwegingskader voor keuze inkoopsystematiek
4. Betrokkenheid raad Goirle in het verdere proces

Wij zullen onderstaand onze visie op de aandachtspunten van de Rekenkamercommissie kort uiteenzetten:

1) Belang van selectie en contractering

Als het gaat om het belang van selectie en contractering zijn wij dezelfde mening toegedaan als de Rekenkamercommissie. Zoals u in de presentatie heeft kunnen zien op 23 maart 2021, moeten de toelatingseisen en selectiecriteria in de nieuwe aanbesteding van het sociaal domein nog uitgebreid en definitief vastgelegd worden. In het huidige “zorglandschap” kunnen aanbieders te gemakkelijk toetreden en zijn de criteria te abstract om aanbieders scherp te kunnen aanspreken. Dit laat onverlet dat dit in het verleden wel is gebeurd. Zo zijn er diverse mistanden aan de kaak gesteld. Desondanks krijgen we met de nieuwe aanbesteding nog meer handvatten dan voorheen, om zorgfraude aan te pakken.

In de nieuwe inkoop sociaal domein 2022 zullen er ook andere inhoudelijke, financiële en juridische eisen gesteld worden. Verder wordt het toezicht op deze aanbieders naar een hoger niveau gebracht, waarbij ook het beperken van het aantal aanbieders helpend zal zijn. Toegevoegd daarop, noemen wij graag dat het Rijk specifieke regelgeving aan het voorbereiden als het gaat om de toegang van aanbieders tot de jeugdhulp (WTZA) en gaat zij nadere eisen stellen aan een gezonde bedrijfsvoering (WIBZ). Helaas is de voorgenomen wetgeving enkel van toepassing op de jeugdhulp, maar niet op de Wmo. In gesprek met de VNG zijn wij binnen de regio Hart van Brabant aan het verkennen of deze verbreding wel tot de mogelijkheid kan gaan behoren.

De precieze eisen die vooralsnog op papier staan kunnen wij vanwege de aanbestedingsreglementen niet prijs geven, maar wij zullen gezien het belang van dit onderwerp u wel op hoofdlijnen nader informeren. Daarbij gaan wij ook logischerwijs in op het onderwerp zorgfraude, wat de laatste tijd veelvuldig in de media aan de orde is gesteld.

2) Normaliseren

Net als het belang van selectie en contractering, omarmen wij ook het door de Rekenkamercommissie aangereikte onderwerp “normaliseren”. Daarbij zijn wij net als de Rekenkamercommissie van mening dat dit een belangrijk thema is om de zorg en ondersteuning beheersbaar te houden voor de toekomst. Niet alle vormen van zorg en ondersteuning dienen door de gemeente te worden ingekocht. Hiervoor kan de toegang in veel gevallen beter verwijzen naar het voorliggend veld, de eigen verantwoordelijkheid van ouders en partners, en andere partners in het veld zoals het onderwijs. Dit is echter geen gemakkelijk thema, waarover de discussie bij de inkoop binnen de regio Hart van Brabant als ook lokaal in de gemeente Goirle nog nader gevoerd moet

worden. Daarnaast moet geconstateerd worden dat met name bij de huidige jeugdhulp, de reikwijdte van de wet enorm breed gedefinieerd is en dat het niet altijd gemakkelijk zal zijn om het normaliseren goed door te voeren. In het landelijk traject van de commissie Sint die concrete aanbevelingen moet doen naar aanleiding van het AEF-rapport over de tekorten jeugdhulp, zal hier ook concreet aandacht voor worden gevraagd. Let wel, het gesprek over normaliseren is geen gesprek wat direct op alle fronten tot resultaten zal leiden, maar vraagt om een zorgvuldig debat in de gemeenteraad, met onze maatschappelijke partners, en in afstemming binnen de regio.

3) Inkoopproces en afwegingskader voor keuze inkoopsystematiek

Als het gaat om het inkoopproces en het bijbehorende afwegingskader laat de Rekenkamercommissie diverse vragen aan de orde komen. Allereerst vragen zij naar de vorm waarop wij de aanbesteding invulling geven. Als het gaat om deze keuze stappen wij bewust af van de inmiddels veel bekritiseerde "open house-methode" en gaan wij voor de zogeheten SAS-procedure. De aanbestedingsprocedure voor sociale en andere specifieke diensten (SAS-procedure) biedt veel ruimte om naar eigen inzicht in te richten. Zo is er veel ruimte voor dialoog met de markt, hoeven we ons niet te houden aan de Europese standaardtermijnen en de regels voor gunningscriteria en hoeven wij geen geschiktheidseisen te stellen of uitsluitingsgronden toe te passen. Al zal op dit laatste niet onze voorkeur liggen. Deze ligt met name op de dialoog met zorgaanbieders. Verder kunnen wij, zoals al hierboven aangegeven tijdens de procedure regelmatig cliëntenevaluaties organiseren.

De afweging voor de bekostigingswijze vloeit voort uit onze uitgangspunten en is bij voorkeur taakgericht. Wij menen met deze bekostigingsvariant het meest in de buurt te komen van de zes gestelde uitgangspunten. De Rekenkamercommissie geeft aan dat deze bekostigingswijze voornamelijk zijn recht bewijst bij de meest voorkomende lichte vormen van jeugdhulp. Daarbij baseert de Rekenkamercommissie zich op adviezen van de collega's van de Rekenkamer Amsterdam. Wij zijn op de hoogte van deze rapporten, en ook toen waren wij verbaasd over deze passage. Het taakgericht bekostigen heeft zich prima bewezen voor alle vormen van jeugdhulp en wordt ook zodanig besproken in diverse landelijke netwerken en kennisplatformen. Daarbij zijn de gemeenten Utrecht, Alphen aan den Rijn en Venlo goede voorbeelden hiervan.

Overigens hebben wij in informatie vanuit de landelijke netwerken, maar ook bij andere gemeenten gezien dat een snelle overgang naar taakgericht op alle onderdelen niet verstandig is en dat dit stap voor stap dient te gebeuren. Met name bij wonen, dagbesteding en de meest voorkomende vormen van jeugdhulp in segment 4, blijven wij voorlopig bij een P*Q-financiering en/of resultaatgerichte financiering hanteren. Indien wij straks meer inzicht en ervaring hebben opgedaan binnen de gebiedsgerichte inkoop is het voornemen ook hier de overstap te maken naar taakgericht. Wel moet in acht worden genomen dat wij ten opzichte van de huidige situatie terug gaan naar een overzichtelijker zorglandschap (minder aanbieders, maar wel dekkend landschap) met duidelijke juridische, inhoudelijke en financiële selectiecriteria. Ook geven wij nadrukkelijk het totaalbudget mee waar wij jaarlijks op toe gaan zien. Verder versmallen wij bij de jeugdhulp de breedte bij de arrangementen in segment 4 en gaan wij nadrukkelijker over tot het aanbrenge van een onderscheid in behandeling en begeleiding. Met al deze maatregelen menen wij ook de risico's bij de andere segmenten, waar geen taakgerichte bekostiging wordt toegepast, te kunnen beheersen.

Dat neemt niet weg dat ook aan taakgericht bekostigen, evenals als bij resultaatgericht (arrangementenfinanciering) en P*Q (inspanningsgerichte financiering) mogelijke risico's kleven. Geen van de drie bekostigingssystemen is risicoloos en vraagt om monitoren, controleren en bij sturen. In bijlage 1 hebben wij wederom de presentatie bijgevoegd zoals verzorgd door de heer

Roest in de raadsvergadering, maar is deze veel meer gedetailleerd dan wat er op 23 maart in de vergadering is gepresenteerd, zodat u de denkrichtingen nadrukkelijker tot u kunt nemen. Verder hebben wij in bijlage 2 een handreiking bijgevoegd, waarin de verschillende bekostigingswijzen nader worden uitgelegd.

In de dialooggesprekken die ambtelijk gevoerd zullen worden met de aanbieders in onze SAS-procedure staat vanzelfsprekend ook heldere sturing- en verantwoordingsinformatie centraal. De komende maanden gaan wij verder in gesprek met de aanbieders om dit in onze implementatiefase vorm te geven. Vanzelfsprekend informeren wij u over de mogelijkheden van sturings- en verantwoordingsinformatie.

Tot slot komen wij met het gebiedsgericht werken tegemoet aan de specifieke wensen van de gemeente Goirle. Met het gebiedsgericht werken kunnen wij als gemeente Goirle met enkele buurgemeenten aanbieders selecteren die het beste passen in onze lokale situatie. Dat betekent niet dat wij op voorhand specifieke aanbieders kunnen selecteren, maar wel op basis van criteria middels de dialogen via de SAS-procedure invulling kunnen geven. Natuurlijk maken onderwerpen zoals innovatie en verbinding met het voorliggend veld van Goirle en Riel hier onderdeel van uit.

4) Betrokkenheid gemeenteraad Goirle in het verdere proces

De inkoop van het sociaal domein is formeel een bevoegdheid van het college van B&W. Echter hebben wij als college, samen met de andere acht colleges in de regio Hart van Brabant, besloten om, gezien het inhoudelijke en financiële belang voor onze inwoners, u in dit traject een belangrijke positie te geven.

Dit doen wij als gezamenlijke colleges in de regio Hart van Brabant op de volgende wijzen:

- U een kader stellende positie te geven met betrekking tot de uitgangspunten van de nieuwe inkoop;
- U de positie te geven een zienswijze te geven in de vorm van wensen en bedenkingen ten aanzien van de houtkoolschetsen van de inkoopstrategie;
- U te blijven betrekken bij het verdere proces ten aanzien van de inkoopstrategie.

In dat opzicht sluit onze visie dan ook zeer aan bij die van de Rekenkamercommissie. Ook staan wij als college positief tegenover de in uw brief genoemde punten van de gemeenteraad van Dongen, die naar onze mening, maar ook vanuit de visie van de regio Hart van Brabant een prima aanvulling zijn op het verdere proces.

Op dit moment verkeert u in de fase van het vaststellen van de uitgangspunten en het meegeven van een zienswijze. Na het vaststellen van de uitgangspunten en het geven van deze zienswijze, zal de volgende stap zijn het financieel doorvertalen van de inkoopstrategie. In de behandeling van de Voorjaarsnota 2022 zal dan ook het financiële rendement van deze inkoop zijn beslag moeten krijgen. Dit is gezien de financiële toekomst van de gemeente Goirle ook van groot belang. Daarnaast vindt er medio mei/juni 2021 een regionale radenavond plaats, waarin de definitieve inkoopstrategie wordt besproken, alsmede het verdere proces. Vanzelfsprekend informeren wij u periodiek over het inkoopproces op zowel lokaal als regionaal vlak.

Samenvattend

Wij hopen met deze toelichting op de brief van de Rekenkamercommissie en de toelichting van de Participatieraad Goirle voldoende informatie te hebben gegeven om u over te laten gaan tot oordeelsvorming en besluit over de uitgangspunten en het geven van een zienswijze in de vorm van

wensen en bedenkingen op de houtkoolschetsen van de inkoopstrategie. Verder zien wij er naar uit als college om met u en met de regio Hart van Brabant dit proces in te gaan met als doel de zorg en ondersteuning aan onze inwoners in de regio en de gemeente Goirle een stevig fundament te geven voor de komende jaren. Daarnaast leggen wij hiermee een stevige en solide financiële basis voor onze prachtige gemeente.

Vervolg

Op 6 april 2021 vergadert u oordeelsvormend over het onderwerp regionale inkoop sociaal domein, waarvan jeugdhulp onderdeel uit maakt. Op 20 april 2021 vergadert u besluitvormend over dit onderwerp. U kunt de informatie in deze raadsinformatiebrief mee nemen in het vormgeven van een zienswijze op de uitgangspuntennotitie en de houtkoolschetsen inkoop sociaal domein.

Communicatie

Deze raadsinformatiebrief is tevens met een begeleidend schrijven aangeboden aan de Rekenkamercommissie van Dongen, Goirle en Loon op Zand en aan de Participatieraad Goirle.

Bijlagen

Bijlage 1: Uitgebreide presentatie Dhr. Roest

Bijlage 2: Overzicht verschillende bekostigingsvormen
